

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Ortofonia - wykład (Wykład), PG_00150552						
Kierunek studiów	Logopedia (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Logopedii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Barbara Kamińska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		9.0	25
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z normą ortofoniczną języka polskiego, jej zróżnicowaniem, zmianami w niej zachodzącymi, najczęstszymi błędami fonetycznymi oraz wybranymi zaleceniami normatywnymi. Opanowanie i doskonalenie techniki poprawnego i wyrazistego mówienia, kształcenie umiejętności słuchowej oceny własnej i cudzej wypowiedzi pod względem ortofonicznym.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[LOGJ5_U01] Potrafi rozróżniać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych, wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z zakresu językoznawstwa (w tym logopedii) z wykorzystaniem różnych źródeł, dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w celu formułowania na tej podstawie krytycznych sądów, rozwiązywania złożonych problemów oraz realizowania w sposób innowacyjny zadań.	Korzysta z tradycyjnych i nowoczesnych źródeł wiedzy o języku z poszanowaniem praw autorskich, interpretuje, wyprowadza wnioski i potrafi zastosować wiedzę w praktyce zawodowej logopedy.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[LOGJ5_W20] Rozumie w pogłębiony sposób system fonetyczno-fonologiczny języka polskiego, z uwzględnieniem znajomości norm ortofonicznych oraz poprawności językowej.	Zna najważniejsze zalecenia współczesnej normy ortofonicznej i opracowania zawierające kodyfikację normy językowej, w tym ortofonicznej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[LOGJ5_W18] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły komunikacji językowej i zasady kultury języka tak w mowie, jak i piśmie.	Rozumie zależność między ortofonią a kompetencją komunikacyjną i sprawnościami językowymi.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[LOGJ5_U03] Posiada umiejętność interpretowania, analizowania przyczyn i przebiegu procesów oraz zjawisk językowych i komunikacyjnych, merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań z wykorzystaniem właściwej terminologii z zakresu językoznawstwa, socjolingwistyki i etnolingwistyki oraz nauk medycznych, istotnych w logopedii.	Analizuje i interpretuje obserwowane w praktyce językowej zjawiska ortofoniczne.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[LOGJ5_K07] Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa języka polskiego oraz dbałość o jego poprawność. Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego (szczególnie językowego) regionu, kraju, Europy.	Ma świadomość wagi dziedzictwa kulturowego, językowego oraz dbałości o jego poprawność.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[LOGJ5_U07] Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych i różnych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym, uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku studiów logopedia. Potrafi krytycznie oceniać kompozycję oraz poprawność językową i poprawiać błędy w swoich i cudzych wypowiedziach pisemnych i ustnych, wykorzystując zdobytą wiedzę językoznawczą.	Analizuje własne i cudze realizacje wymawianiowe z zaleceniami normatywnymi, weryfikuje je i wyciąga wnioski.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[LOGJ5_W01] Ma uporządkowaną, pogłębioną i rozszerzoną wiedzę oraz zna na poziomie rozszerzonym terminologię z zakresu językoznawstwa i logopedii (w tym wybraną terminologię w obcym języku nowożytnym).	Zna kluczowe pojęcia związane z ortofonią i kulturą języka, wymienia je, definiuje i charakteryzuje.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
Treści przedmiotu	Norma językowa. Czynniki wpływające na zróżnicowanie zachowań językowych. Klasyfikacje funkcjonalne odmian języka polskiego. Kierunki zmian zachodzących we współczesnej polszczyźnie. Polska norma ortofoniczna - historia i współczesność. Charakterystyka zaleceń normatywnych w zakresie normy ortofonicznej, z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych. Rodzaje błędów ortofonicznych.		

Wymagania wstępne i dodatkowe	Bez wymagań wstępnych.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	zaliczenie ustne	51.0%	70.0%
	aktywny udział w wykładach	75.0%	30.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Dunaj B. (2006). Zasady poprawnej wymowy polskiej. Język Polski 2006, nr LXXXVI. Kamińska B., Milewski S. (red.) (2016). Logopedia artystyczna. Gdańsk: Harmonia Universalis. Klemensiewicz Z. (red.) (1988). Prawidła poprawnej wymowy polskiej. Kraków: Biblioteczka Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego Nr 10. Lubaś W., Urbańczyk S. (1994). Podręczny słownik poprawnej wymowy polskiej. Kraków Katowice: Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego i Fundacja dla Wspierania Śląskiej Humanistyki. Madejowa M., Karaś M. (1977). Słownik wymowy polskiej. Warszawa Kraków: PWN. Markowski A. (red.) (1999). Nowy słownik poprawnej polszczyzny. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Michałowska D. (1994). O podstawach polskiej wymowy scenicznej. Kraków: PWST. Nowakowski P. (1997). Wariantywność współczesnej polskiej wymowy scenicznej. Poznań: Wydawnictwo Sorus.	
	Uzupełniająca lista lektur	Markowski A. (1992). Polszczyzna końca XX wieku. Warszawa: Wiedza Powszechna. Miodek J. (red.) (1996). O zagrożeniach i bogactwie polszczyzny. Wrocław: Towarzystwo Przyjaciół Polonistyki Wrocławskiej. Mówi się, czyli o wymowie i wymowności Polaków. materiały z IX Forum Kultury Słowa Szczecin, 9-11 października 2013 r., Szczecin 2016.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Zalecenia dotyczące poprawnej wymowy samogłosek nosowych. Źródła wiedzy o polskiej normie ortofonicznej. Zasady poprawnego akcentowania w języku polskim.		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.